

Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2025-0000458322

Uw brief (kenmerk)
178053

Bijlagen
(geen)

Datum 7 oktober 2025
Betreft Kamerbrief - Beantwoording nadere vragen over
goedkeurend beleidsbesluit bpm - emissievrije
bijzondere personenauto's en emissievrije motorrijwielen

Geachte voorzitter,

Op 18 september jl. heeft de Voorzitter van de vaste commissie voor Financiën verzocht te reageren op vragen over het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm waarover Uw Kamer op 24 juni 2025 is geïnformeerd. Deze vragen zijn gesteld door het lid van de 50PLUS-fractie.

De vragen volgen op eerdere vragen en opmerkingen van het lid van de fractie van 50PLUS zoals die op 11 juli 2025 kenbaar zijn gemaakt. Deze vragen van 11 juli 2025 zijn op 10 september 2025 beantwoord.¹ Bijgaand treft u de beantwoording aan van de vragen die op 18 september jl. zijn gesteld.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën -
Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane,

Eugène Heijnen

¹ Kamerstukken I 2024/25, 36603, D.

Vraag 1

Uw brief en de bekendmaking in de Staatscourant betreffen een zogenoemd goedkeurend beleidsbesluit, waarmee vooruitlopend op wetgeving, geregeld wordt dat vanaf 1 januari 2025, dus met terugwerkende kracht tot die datum, en tot 1 januari 2026, de vaste voet voor de bpm ook geldt voor emissievrije bijzondere personenauto's en emissievrije motorrijwielen. Toegelicht wordt dat er een zwaarwegend belang is om dit besluit te nemen omdat de prijsverschillen door verschillen in bpm te groot zouden zijn. Naar uw oordeel zijn deze verschillen moeilijk te rechtvaardigen.

De aard van het wetgevingsinstrument 'goedkeurend beleidsbesluit', dat vooralsnog in de plaats treedt van wetgeving in formele zin, dient bij voorkeur te worden ondertekend door een minister of staatssecretaris. In het onderhavige geval is dit besluit namens de staatssecretaris ondertekend door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken. Onderschrijft u de opvatting van het lid van de 50PLUS-fractie dat dit goedkeurend beleidsbesluit daarmee de formele vereisten van het instrument goedkeurend beleidsbesluit nog meer oprekt?

Door deze handelswijze wordt het instrument van goedkeurende beleidsbesluiten gebruikt als een soort administratieve handeling terwijl het hier gaat om een bijzonder besluit dat formeel gezien in strijd is met de fiscale wetgeving.

Daarnaast heeft het betreffend besluit ook nog een terugwerkende kracht met grote financiële consequenties. Deelt u de zienswijze van het lid van de 50PLUS-fractie dat de totstandkoming van regelgeving hiermee een verzwakkend karakter heeft, waardoor de rechtmatigheidstoetsing van de Eerste Kamer buiten spel wordt gezet?

Antwoord op vraag 1

In de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda 2025 is het goedkeurend beleid voor emissievrije bijzondere personenauto's en emissievrije motorrijwielen aangekondigd.² Naar aanleiding van deze brief is een conceptbesluit opgesteld en ter akkoord voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane. Mijn ambtsvoorganger heeft op 27 mei 2025 expliciet ingestemd met het besluit zoals dat op 23 juni 2025 namens hem door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken van de Belastingdienst is ondertekend en op 24 juni 2025 is bekendgemaakt. Op dezelfde dag van de publicatie is het besluit door mijn ambtsvoorganger via een brief aan beide Kamers der Staten-Generaal gedeeld ten einde volledig transparant te zijn over de inzet van goedkeurend beleid. Dat de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken beleidsbesluiten ondertekent, is reeds sinds enige jaren de vaste praktijk. Ondertekening door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken vindt uitsluitend plaats na de uitdrukkelijke beslissing van de verantwoordelijke bewindspersoon om het desbetreffende goedkeurend beleidsbesluit te treffen. De reden van ondertekening door een ambtelijke functionaris is net als bij andere ondertekeningen namens de verantwoordelijke bewindspersoon zuiver praktisch van aard. Gegeven het proces dat aan een goedkeurend beleidsbesluit vooraf gaat, is de opvatting dat het besluit hierdoor niet zwakker wordt of wordt opgerekt. Het doet evenmin afbreuk aan de staatsrechtelijke verhouding tussen de verantwoordelijke bewindspersoon en de Eerste Kamer.

Wanneer wordt gekozen voor een goedkeurend beleidsbesluit, worden de checks en balances die bij een zorgvuldig wetgevingsproces horen, niet afgewacht. Dat

² Kamerstukken II 2024/25, 32140, nr. 251.

raakt ook de rechtmatigheidstoetsing zoals die onder andere door de Eerste Kamer wordt uitgevoerd. Zoals ook eerder is aangegeven vormt dit dan ook een zwaarwegende reden om terughoudend om te gaan met de inzet van goedkeurend beleid. Naar aanleiding van de gestelde vraag en gegeven het bijzondere karakter van goedkeurend beleid, wordt de werkwijze binnen het ministerie van Financiën aangepast. In het vervolg zullen goedkeurende beleidsbesluiten die vooruitlopen op wetgeving worden ondertekend door de hiervoor verantwoordelijke bewindspersoon. Andere (fiscale) beleidsbesluiten³ blijven namens de verantwoordelijke bewindspersoon ondertekend worden door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken.

Ons kenmerk
2025-0000458322

Vraag 2

Tijdens het debat van 8 april 2025 met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de begroting zijn de grondwettelijke bezwaren tegen het instrument goedkeurend beleidsbesluit uitvoerig behandeld terwijl een reëel alternatief bestaat in de formele zin van een spoedwet.

Kunt u aangeven waarom in dit geval niet is gekozen voor een spoedwet, ondanks dat het besluit gedateerd is op 23 juni 2025 waardoor voldoende tijd was om een dergelijke spoedwet te realiseren?

Antwoord op vraag 2

Zoals ook aangegeven in de brief van 10 september 2025 bevat het Belastingplan 2026 het voorstel om het beleid zoals dat momenteel is neergelegd in het beleidsbesluit, op te nemen in de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992 (Wet BPM 1992). Het voorstel raakt aan een relatief beperkt aantal motorrijtuigen, maar heeft wel budgettaire implicaties die voor het jaar 2025 zijn geraamd op circa € 4 mln. per jaar. Om die redenen is opname van het voorstel in het Belastingplan 2026 passend. Er is ingeschat dat de Wet BPM 1992 via het Belastingplan 2026 op de kortst mogelijke termijn kan worden aangepast. Naar verwachting had een zelfstandig spoedwetsvoorstel dit proces niet kunnen versnellen. Voor het Belastingplan 2026 gelden reeds specifieke afspraken die zijn gericht op een voortvarende behandeling.

Vraag 3

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zegde tijdens het debat toe dat de regering grote terughoudendheid dient te betrachten bij de (mogelijke) inzet van goedkeurende beleidsbesluiten. Op verzoek van het lid van de 50PLUS-fractie en andere fracties binnen de Eerste Kamer meldde de minister in het derde kwartaal van 2025 met een notitie te komen om te bezien of er strengere regels dienen te komen voor het nemen van goedkeurende beleidsbesluiten.

Hoe rijmt u deze toezegging met de huidige gang van zaken waarbij door een ambtenaar van het ministerie van Financiën het betreffende beleidsbesluit is getekend?

Antwoord op vraag 3

Onderhavig besluit is namens de Staatssecretaris Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane ondertekend door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken van de Belastingdienst. Zoals eerder aangegeven tekent de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken een goedkeurend beleidsbesluit uitsluitend na de uitdrukkelijke beslissing van de verantwoordelijke bewindspersoon om het desbetreffende

³ Als bedoeld in artikel 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

goedkeurend beleidsbesluit te treffen. Deze ondertekening betekent dan ook niet dat geen terughoudendheid bij de inzet van goedkeurend beleid wordt betracht. Ook bij de totstandkoming van dit beleidsbesluit is getoetst aan het afwegingskader en is de nodige terughoudendheid betracht. Voor wat betreft de notitie over strengere regels voor goedkeurende beleidsbesluiten zal de minister van BZK, met mijn medewerking, ervoor zorgdragen dat deze zo spoedig mogelijk aan uw Kamer zal worden aangeboden.

Ons kenmerk
2025-0000458322

TER BESLISSING

Aan

**Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken
Directie
Verbruiksbelastingen,
Douane en
Internationale aang.**

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

nota

Nota: Beantwoording nadere vragen EK over
goedkeurend beleid bpm

Persoonsgegevens

Aanleiding

Op 18 september jl. zijn vanuit de vaste commissie van Financiën van de Eerste Kamer aanvullende vragen gesteld naar aanleiding van het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verzenden van bijgaande brief waarmee de aanvullende vragen over het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm worden beantwoord. Bij akkoord wordt u verzocht bijgaande Kamerbrief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Datum

18 september 2025

Notanummer

2025-0000458325

Bijlagen

1. Kamerbrief

Akkoord.

Akkoord.

Kernpunten

- Het afgelopen jaar zijn vanuit de Eerste Kamer meermaals, zowel schriftelijk als in een debat, vragen gesteld over de inzet van goedkeurende beleidsbesluiten vooruitlopend op wetgeving, zowel aan FIN als aan BZK.
- In de brief wordt toegezegd dat goedkeurende beleidsbesluiten die vooruitlopen op wetgeving in de toekomst zullen worden ondertekend door de verantwoordelijke bewindspersoon van Financiën.

Toelichting

Vragen over het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm

- N.a.v. het beleidsbesluit vraagt de Eerste Kamer (1) of door het ondertekenen van het besluit door de Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken het instrument niet nog meer wordt opgerekt, (2) of deze werkwijze de regelgeving verzwakt en of hierdoor (3) de rechtmatigheidstoetsing van de Eerste Kamer buiten spel wordt gezet. Verder wordt gevraagd waarom (4) niet is gekozen voor een spoedwet en (5) hoe een door de Minister van BZK toegezegde notitie over strengere regels is te rijmen met de ondertekening van het besluit door een ambtenaar.
- In antwoord wordt samengevat aangegeven dat (1) het goedkeurend beleidsbesluit expliciet is goedgekeurd door uw ambtsvoorganger en dat ondertekening door de Hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken een vaste, praktische werkwijze is die niets afdoet aan de formele verantwoordelijkheid

van de bewindspersoon; (2) en (3) deze handelswijze de norm niet oprekt en de staatsrechtelijke verhouding met de Eerste Kamer onverlet laat, al blijft terughoudendheid geboden bij de inzet van goedkeurend beleid; (4) het Belastingplan 2026 in dit geval het aangewezen wetgevingstraject is omdat een spoedwet het proces naar verwachting niet had kunnen versnellen; en (5) dat de notitie over strengere regels voor goedkeurende beleidsbesluiten zo spoedig mogelijk door de Minister van BZK naar de Kamer zal worden gestuurd.

Goedkeurende beleidsbesluiten laten ondertekenen door hiervoor de verantwoordelijke bewindspersoon

- Het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm is namens de Staatssecretaris van Financiën ondertekend door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken.
- Dat de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken beleidsbesluiten ondertekent, is reeds sinds enige jaren de vaste praktijk. Ondertekening door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische zaken vindt uitsluitend plaats na de uitdrukkelijke beslissing van de verantwoordelijke bewindspersoon om het desbetreffende goedkeurend beleidsbesluit te treffen.
- De reden van ondertekening door een ambtelijke functionaris is net als bij andere ondertekeningen namens de verantwoordelijke bewindspersoon zuiver praktisch van aard. Gegeven het proces dat aan een goedkeurend beleidsbesluit vooraf gaat is de opvatting dat het besluit hierdoor niet zwakker wordt of wordt opgerekt. Het doet evenmin afbreuk aan de staatsrechtelijke verhouding tussen de verantwoordelijke bewindspersoon en de Eerste Kamer.
- Gegeven de vragen vanuit de Eerste Kamer en het bijzondere karakter van goedkeurende beleidsbesluiten wordt evenwel geadviseerd de werkwijze te herzien en goedkeurende beleidsbesluiten die vooruitlopen op wetgeving voortaan te laten ondertekenen door de verantwoordelijke bewindspersoon. Procesmatig maakt dit weinig verschil, omdat een dergelijk besluit altijd pas wordt genomen na expliciet akkoord van de bewindspersoon.
- Andere (fiscale) beleidsbesluiten (beleidsregels) blijven namens de verantwoordelijke bewindspersoon ondertekend worden door de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken.

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- Op 11 juli jl. heeft het lid van de fractie van 50PLUS vragen gesteld over het goedkeurend beleidsbesluit voor de bpm. Deze vragen zijn op 10 september 2025 beantwoord. De aanvullende vragen zijn gesteld op 9 september en daarom niet gebaseerd op de antwoorden zoals die op 10 september zijn gegeven.
- Op 12 december 2023 is er een afwegingskader voor de inzet van goedkeurende beleidsbesluiten vooruitlopend op wetgeving naar beide Kamers gestuurd.
 - Tijdens een plenair debat op 11 februari jl. in de Eerste Kamer over de begroting van Financiën en Nationale Schuld 2025 heeft het lid Van Rooijen (50PLUS) vragen gesteld over dat afwegingskader.
 - Op 18 februari jl. hebben de EK-facties van BBB, PvdD, Volt en 50PLUS hierover schriftelijke vragen gesteld.

- Tijdens het debat over de begroting van BZK in de Eerste Kamer zijn aan de minister van BZK vragen gesteld over hoe zij aankijkt tegen het afwegingskader van de staatssecretarissen van Financiën. In dat debat heeft zij toegezegd in Q3 2025 met een notitie te komen over de vraag of het voornoemde afwegingskader verdere aanpassingen behoeft. Deze notitie zal naar verwachting in oktober voor akkoord aan u worden voorgelegd en worden verstuurd door de Minister van BZK.
- Op 10 juni jl. zijn vanuit de vaste commissie van Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer ook vragen gesteld aan de minister van BZK over goedkeurende beleidsbesluiten. De beantwoording van die vragen wordt nog aan u voorgelegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.